Naturmiljöprogram

Områden med höga naturvärden

Antaget av kommunfullmäktige
2020-03-30

ESLÖVS KOMMUN

Beställare:
Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslutade om uppdatering av befintligt naturvårdsprogram den 9 december 2015 (MI:2015-1103, § 129).

Styrgrupp
Ingela Lundqvist/Dave Borg (förvaltningschef på Miljö och Samhällsbyggnad), Stefan Persson (förvaltningschef på Kultur och Fritid) och Hampus Trellid/Åsa Ratcovich (förvaltningschef på Serviceförvaltningen).

Referensgrupp
Erika Fjelkner, Karin Jonsson, Helene Nordin, Susanne Hultman och
Marie Brandt (Miljö och Samhällsbyggnad),
Lotta Petersson (Kultur och Fritid),
Åse Dannestam (Serviceförvaltningen),
Per Jönsson (Barn och Utbildning),
Katarina Månsson, Tore Pålsson och Arne Olsson (Eslövsbygdens naturskyddsförening),
Nils Frank (LRF kommungrupp Eslöv)

Medverkande vid framtagandet
Anna-Carin Linusson och Birgitta Karlsson,
Susanne Hultman (kartframställning),
Erika Fjelkner, Annika Söderman

Kartor
Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun

Foton
Eslövs kommun
Anna-Carin Linusson, Birgitta Karlsson,
Lars-Erik Williams och Örjan Fritz

Omslagsfoto
Saxåns dalgång vid Trollenäs kvarn

Layout
Eslövs kommun

Tryck
Printhuset Electra

Naturmiljöprogrammet har tagits fram inom ett LONA-projekt under 2016–2019, finansierat med statligt stöd från den lokala naturvårdssatsningen LONA.

INNEHÅLL

Inledning **5**
Bakgrund 5
Metodik för inventering och värdeklassning 5
Utfall 5
Förklaring av vissa beteckningar och ord 6

Områden med höga naturvärden **7**
Landskapsobjekt 9
1 Rönneåns dalgång 9
2 Kolebäcken med omgivande kulturlandskap 13
3 Billabäckens dalgång 15
4 Stockamöllan med omgivande kulturlandskap 17
5 Rönneholms mosse med omgivande våtmarker och Ringsjön 21
6 Stehag med omgivande kulturlandskap 25
7 Skogar vid Farstorp 29
8 Saxåns dalgång 31
9 Snärjet och Skarhults Kronopark 35
10 Gryby med omgivande kulturlandskap 37
11 Brååns dalgång 39
12 Kävlingeåns dalgång 43
13 Rödabäcks dalgång 47
14 Sandmarker vid Flyinge och Holmby 49
15 Skogar och våtmarker kring Löberöd 51
16 Sluttning mot Kävlingeån 55
17 Skogar vid Hjularöd 57
18 Harlösabäckens dalgång 59
19 Borstbäckens dalgång 61
Värdekärnor utanför landskapsobjekt 65
Karta med landskapsobjekt och värdekärnor 69

B73 Gräsmarker vid Harlösa.

INLEDNING

BAKGRUND

Varje kommun har ett stort ansvar för sitt lokala naturvårdsarbete, både inom fysisk planering och vid genomförandet av konkreta naturvårdsåtgärder.

Revideringen av kommunens *Naturvårdsprogram* från 2007 resulterade i ett *Naturmiljöprogram* uppdelat i ”Mål och ställningstaganden” samt ”Områden med höga naturvärden”. I ”Områden med höga naturvärden” beskrivs kommunens naturvärden med utgångspunkt från landskapsobjekt och värdekärnor. En presentation av landskapsobjekt och värdekärnor finns också på kommunens hemsida tillsammans med en klickbar karta med detaljerad information om värdekärnorna. Här finns information om eventuella skydd och restriktioner såsom naturreservat och riksintressen samt underlagskartor.

METODIK FÖR INVENTERING OCH VÄRDE-KLASSNING

I inventeringen har kommunen valt att peka ut områden som enligt Svensk standard (SS 199000:2014, naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald) tillhör värdeklasserna 1-3. De kallas värdekärnor. En värdekärna är ett geografiskt område med så höga naturvärden att den bedöms ha betydelse för den biologiska mångfalden. Den innehåller arter som är karakteristiska för naturtyper. En värdekärnas naturvärde bedöms utifrån artvärde och biotopvärde. Klass 1 innebär högsta naturvärde, klass 2 högt naturvärde och klass 3 påtagligt naturvärde.

Landskapsobjekten kompletterar värdekärnorna och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär samlas inom ett område som har flera gemensamma strukturer. Landskapsobjekten klassas inte och måste inte heller innehålla värdekärnor av klass 1–3.

I standarden finns möjlighet att också använda klass 4, som markerar visst naturvärde. Kommunen har valt att inte använda sig av denna kategori utan har istället pekat ut landskapsobjekt, inom vilka det även kan finnas områden som tillhör klass 4.

UTFALL

Naturmiljöprogrammet omfattar 204 värdekärnor och 19 landskapsobjekt. Värdekärnorna (klass 1–3) utgör 3,6 procent av kommunens totala yta (lika stor yta skogsmark som ängs- och betesmark). Värdekärnor med högsta naturvärde, klass 1, utgör 0,4 procent av kommunens yta.

Andelen naturmark av Eslövs kommuns totala yta är 22 procent (naturmarken omfattar barrskog, lövskog, betesmark, vatten våtmark och öppen mark). Av naturmarken utgör barrskog 7,2 procent det vill säga planterad skog med låga naturvärden. Av resterande 14,7 procent är en fjärdedel värdefull och tillhör klass 1–3. När det handlar om områden med högsta naturvärde (klass 1) utgör dessa däremot endast två procent av naturmarken eller 0,4 procent av kommunens yta. Med anledning av att en så liten andel av kommunens yta utgörs av områden med höga naturvärden är ett av målen för naturvårdsarbetet i kommunen att bevara och utveckla naturvärden för att gynna den biologiska mångfalden.

Förklaring av vissa beteckningar och ord

För ytterligare ordförklaringar, se ordlistan i Naturmiljöprogrammets Mål och Ställningstaganden.

Ansvarsart; art som har en betydande del av sin totala population inom ett begränsat geografisk område.

Buskskikt; buskar, snår och uppväxande träd upp till några meters höjd.

Fridlyst (§); metod som används för att skydda växt- och djurarter som riskerar att försvinna eller på annat sätt hotas.

Fältskikt; den del av vegetationen som utgörs av ris, örter och gräs.

Hävd; skötsel som bete eller slåtter.

Hävdgynnad flora; flora som gynnas av hävd som bete eller slåtter.

Kontinentalplattor; avsnitt av jordskorpans översta delar. Kontinentalplattorna rör sig ständigt i förhållande till varandra, antingen ifrån varandra eller emot varandra med vulkanutbrott och/eller jordbävningar som följd.

Landskapsobjekt; ett landskapsobjekt samlar naturvärden av landskapsekologiskt karaktär inom ett område.

Limnologiska värden; biologiska värden i sötvatten

Naturvårdsart; ett samlingsbegrepp för arter som är extra skyddsvärda, antingen för att de är av särskild vikt eller för att de tyder på naturtyper som är särskilt viktiga ur ett naturvårdsperspektiv. I begreppet ingår rödlistade arter, fridlysta arter, arter som är listade i EU:s art- och habitatdirektiv, signalarter, ansvarsarter och andra arter som bedöms indikera hög biologisk mångfald.

Nyckelbiotop; skogsområde som utifrån en samlad bedömning har stor betydelse för biologisk mångfald. Nyckelbiotoper är ofta rester av miljöer som försvunnit i det omgivande landskapet. Ett skogsområde där naturvärdena är höga men där värdena inte uppnår nyckelbiotopsskvaliteten kallas **skogsobjekt med naturvärde**.

Signalart (s eller S); arter som indikerar höga naturvärden. Signalarter används ofta vid naturvärdesinventeringar i skog för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden.

Skog; område större än ett halvt hektar som innehåller träd högre än fem meter och trädkronorna täcker minst 10 procent av arealen.

Sumpskog; samlingsnamn för all skogklädd våtmark, till exempel alsumpskog. Sumpskogar indikerar höga naturvärden. Vattnet kan vara stillastående eller rörligt. Sumpskog kan vara både av lövskogs- och barrskogstyp.

Triviala arter; arter som inte indikerar på någon speciell naturtyp.

Trädskikt; den del av vegetationen som är verkliga träd, ofta över fem meter höga.

Värdekärnor; värdekärnor är områden med så höga naturvärden att det bedöms ha extra stor betydelse för biologiskmångfald. De innehåller arter som är typiska för naturtypen.

Värden av landskapsekologisk karaktär; omfattar värden som är positiva för att gynna den biologiska mångfalden inom ett geografiskt område som har gemensamma strukturer såsom livsmiljöer och spridningsvägar.

Ädellövskog; skogsbestånd på minst ett halvt hektar där 70 procent är lövträd och minst 50 procent är ädla lövträd (alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn).

OMRÅDEN MED HÖGA NATURVÄRDEN

I översiktskartan sist i dokumentet visas de landskapsobjekt och värdekärnor som inventeringen resulterade i. För att få detaljerad information om värdekärnor, eventuella skydd och restriktioner samt underlagskartor hänvisas till den digitala kartan på kommunens hemsida www.eslov.se.

B52 Betesmarker vid Braån.

Betesmarker vid Rönneå.

LANDSKAPSOBJEKT

1 Rönneåns dalgång

Rönneåns dalgång är ett stort och innehållsrikt landskapsobjekt. Den innehåller flera olika naturtyper som fuktiga och friska gräsmarker, trädbärande hagmarker, sumpskogar och ädellövskogar. I norr är dalgången djupt nerskuren med skogsklädda och branta sluttningar, medan i söder är den bredare och ån omges av fuktiga gräsmarker och alsumpskogar. Rönneå är Skånes näst största vattendrag. Den rinner från Ringsjön och mynnar i Skälderviken vid Ängelholm. Avrinningsområdet är 1 502 km^2 stort, och åns varierade strömförhållanden skapar förutsättningar för många olika växt- och djurarter både i och runt den. Ån har till stora delar kvar sitt naturliga förlopp inom kommunen, men närmast Ringsjön är den rätad. Eftersom dalgången ligger långt från större vägar och verksamheter kan man uppleva tystnaden med bara ljud från fågelkvitter och trädens sus, vilket förhöjer naturupplevelsen.

Naturmiljö

Rönneåns dalgång berörs av Tornquistzonen, även kallad den Tornquistska sprickzonen. Det är en rörelsezon som uppkommit genom kontinentalplattornas rörelser. Man brukar ofta säga att den också markerar gränsen mellan det landskap som är typiskt för Sverige och det som är typiskt för Danmark och kontinenten. Tornquistzonen är en så kallad svaghetszon där plattornas rörelser skapar spänningar som kan utlösas i form av jordskalv och vulkanisk aktivitet. För många miljoner år sedan förekom också vulkanutbrott här. Rester av en vulkan kan man se i den norra delen av dalgången (vid gården Dalen), där basaltkupper minner om vulkanisk aktivitet. I närheten, vid ett forsande parti av ån, finns synliga rester av en diabasgång, som också kommer från vulkanisk aktivitet.

Skogarna i dalgångssluttningarna domineras av ädellövskog som ek och bok med ibland stort inslag av avenbok, lind, ask, fågelbär och hassel. Grova träd och död ved finns rikligt vilket skapar förutsättningar för en riklig förekomst av många olika lavar, mossor och svampar. Även kärlväxtfloran är artrik. Den stora artrikedomen beror på att det i rasbranterna förekommer diabasgångar och basalt, vilket skapar förutsättningar för mer näringskrävande arter, exempelvis lungört, gulplister, blåsippa, storrams, myskmadra och lundgröe. På våren blommar vitsippor, gulsippor och skogsbingel. Ovanför sluttningen är bokskogarna mer ensartade i trädskiktet och har då också färre arter. I fältskiktet dominerar arter som harsyra, vitsippa, ekorrbär och kruståtel. Några av ädellövskogarna betas och ger då ett mer parklikt intryck eftersom buskskiktet då är glest. Betade skogar förekommer i dag på mycket få platser i Sverige. Förekomsten av både betad och obetad skog förhöjer naturvärdena i området.

Vid Stockamöllan finns en mycket brant ädellövskogssluttning, kallad Bögerupsbranten. Den är särskilt intressant ur naturvårdssynpunkt för sitt innehåll av svampar. Här råder naturskogslika förhållanden eftersom sluttningen inte är påverkad av skogsbruksåtgärder i större utsträckning. I sluttningen finns en lång rad rödlistade arter, speciellt svamparter. Exempel på arter som hittas i sluttningen är räffelmusseron (en ny art för Skåne), orange bokticka, trubbfingersvamp, violett fingersvamp. askvårtlav, guldlockmossa och trubbfjädermossa. Bland kärlväxterna kan nämnas mörk lungört, nästrot, storrams och stor häxört.

I åns närmaste omgivning finns alsumpskogar och fuktiga betesmarker. Alsumpskogarna domineras av al med inslag av ask. I fältskiktet växer exempelvis älgört, bäckbrässma, kärrfibbla och gullpudra. De fuktiga gräsmarkerna har varierande artrikedom beroende på hur de hävdats. Förr i tiden var skötseln slåtter som senare har övergått till bete. Arealen betesmarker har därefter minskat eftersom

betet har upphört och flera områden håller på att växa igen. Vid Brostugan finns en gammal slåttermark som inte hävdats på många år. I den växer två av kommunens ansvarsarter, kärrnäva och ängsskära. Djur- och fågellivet är rikt i hela landskapsobjektet. Spår av utter har observerats och ovanligare fågelarter som kungsfiskare, forsärla och strömstare kan ses.

Kulturmiljö

Rönneådalen är känd för sina vattenkvarnar och kallas ”Mölleriket”. Välbevarade kvarnanläggningar finns vid Bålamöllan, Rönnemölla och Stockamöllan. I naturreservatet Billingemölla finns ruinerna kvar från en vattenmölla och i samband med den en tråddragningsfabrik.

Rekreation och friluftsliv

Rönneå är en populär kanotled, speciellt från Stockamöllan och norrut mot Djupadalsmölla i Klippans kommun. I Stockamöllan finns en kanotuthyrare och vid Gunnaröd samt i Billingemöllas naturreservat finns grillplats och toalett. Vid Gunnaröd finns även ett vindskydd och iläggsplats för kanoter.

Rönneåns dalgång är av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Södra delen är av riksintresse för kulturmiljövård och hela dalgången ingår i länets kulturmiljöprogram. Hela dalgången har dessutom landskapsbildsskydd. Här finns fem nyckelbiotoper, tolv skogsobjekt med naturvärden och sex sumpskogar. Skogsstyrelsen har tecknat naturvårdsavtal med en markägare. Rönneå är ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag vad gäller natur- och kulturvärde. Rönneåns dalgång ingår i värdetrakt för ädellövskog och delar av området ingår i värdetrakt för ängs- och betesmarker. Billingemölla är naturreservat och Natura 2000-område.

S9 Betad skog norr om Väntan.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B1	Högörtsäng vid Rönne å	2
B2	Betesmark nordväst om Norra Hultseröd	2
B3	Betesmark norr om Billingemölla	2
B4	Strandäng norr om Billingemölla	3
B5	Betesmarker vid Väntan	3
B6	Grustag vid Billabäcken	3
B7	Högörtsäng vid Brostugan	3
B8	Öppen betesmark söder om Brostugan	3
B9	Betesmarker öster om Klockaregården (Rönneå)	3
B10	Betesmarker vid Gunnaröd	3
B11	Trädbärande betesmark vid Stockamöllan	2
B12	Betesmark vid Stockamöllan	3
S1	Alskog söder om Ådala	2
S2	Lövsluttningar öster om Ådal	3
S3	Lövblandskog på Rönneådalens östra sida	2
S4	Alsumpskog i norra delen av Rönneådalen	3
S5	Basaltkupp vid Dalen	1
S6	Alsumpskog på Rönneådalens östra sida	2
S7	Lövskogar på västra sidan av Rönneåns dalgång	2
S8	Alsumpskogar vid Norra Hultseröd	2
S9	Betad skog norr om Väntan	2
S10	Bäckravin vid Storegård	3
S11	Lövskogar i Billingemölla naturreservat	2
S12	Alskog i bäckravin väster om Brostugan	2
S13	Avenboksluttningar öster om Brostugan	3
S14	Avenboksbranter norr om Bögerup	2
S15	Bäckdal med alskog norr om Bögerup	3
S16	Al-askskog vid Klockaregården (Rönneå)	3
S17	Bokdominerad ädellövskog i Bögerupsbranten	1
S18	Lövskog i bäckdalgång vid Gunnaröd	2
S19	Ask-almlund öster om Gunnaröds gård	3
S20	Lövsluttning vid kanotcentralen i Stockamöllan	1
S21	Grov ädellövskog vid Stockamöllan	2
S22	Bokdominerad ädellövskog söder om Stockamöllan	3

S9 Betad skog norr om Väntan.

S32 Alskog nordöst om Bögerup.

2 Kolebäcken med omgivande kulturlandskap

Kring Kolebäcken breder ett småkuperat kulturlandskap ut sig. Markanvändningen växlar mellan åker-, betes- och skogsmark, vilket skapar ett varierat och innehållsrikt landskap. Kolebäcksåsen, en rullstensås, löper väl synlig genom området. Åsen är dels klädd med ädellövskog dels med trädbärande betesmark. Kolebäcken rinner längs åsen och vidare ner i en ravin och mynnar i Rönneå.

Naturmiljö

Kolebäcken omges av fuktiga betade marker som bitvis är bevuxna med al- och björksumpskog och bitvis nästan trädfria. Innan bäcken mynnar i Rönneå rinner den genom en markerad ravin. I ravinen växer al- och askskog. Den fuktiga miljön i ravinen gör att många svampar, lavar och mossor trivs, till exempel bokvårtlav och platt fjädermossa. I fältskiktet finns arter som kransrams, hässleklocka, bäckbräsma och älgört.

Åkermarken finns i närheten av gårdsbebyggelserna och omges av betesmarker som avlöses av skogsmark. De stora öppna betesmarkerna är huvudsakligen välhävdade och relativt artrika. Vid gården, Södra Hultseröd, finns artrika trädbärande betesmarker med stora grova och spärrgreniga träd. Spärrgrenigheten är ett tecken på att träden har vuxit upp i ett öppet landskap. Vid Kolehuset finns en mycket artrik betesmark med lång kontinuitet som betesmark. Den steniga och tuviga strukturen tillsammans med hävden skapar förutsättningar för en rik flora. Här växer arter som slåttergubbe, granspira, skogsnycklar, grönvit nattviol, darrgräs, stagg och knägräs. På senare år har betestrycket minskat så i kanterna tränger albuskar fram.

Kolebäcksåsen täcks av ädellövskog som övergår i trädbärande betesmarker. Ädellövskogarna på består huvudsakligen av bok med inslag av ek. Fältskiktet i dem är glest med arter som harsyra och kruståtel. I de trädbärande betesmarkerna finns grova ekar, bokar och björkar samt enstaka enbuskar och hagtorn. Fältskiktet domineras av smalbladiga gräs och örter som exempelvis gökärt, smultron, liten blåklocka, gråfibbla och teveronika.

Kulturmiljö

Kolebäcken är i delar stensatt på båda sidor. I skogen finns rester av en gammal kolmila.

Den västra delen av landskapsobjektet ingår i riksintresse för naturvård och friluftsliv samt i område med landskapsbildskydd. Det finns en nyckelbiotop och två områden med sumpskog. Skogsstyrelsen har tecknat naturvårdsavtal med en markägare. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog och i värdetrakt för ängs- och betesmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B14	Betesmarker norr om Södra Hultseröd	3
B15	Betesmark öster om Södra Hultseröd	3
B16	Betesmark vid Bögerup	2
B17	Betesmark vid Kolehuset	1
B18	Betesmark söder om Södra Hultseröd	3
B19	Kolebäcksåsen	2
B20	Betesmark öster om Kolebäcksåsen	2
S32	Alskog nordöst om Bögerup	3
S33	Ravinskog norr om Bögerup	1

B14 Betesmarker norr om Södra Hultseröd.

B22 Betesmark 1 vid Stenaröd.

3 Billabäckens dalgång

Billabäcken slingrar sig fram genom ett kuperat åker- och beteslandskap ner till Rönneå väster om Billinge. Dalgången är bitvis kraftigt markerad med branta slänter och vid Aspakull är den underliggande skifferbergrunden synlig.

Naturmiljö

De flesta betesmarkerna i landskapsobjektet är steniga och tuviga och på flera av dem står stora grova träd, framför allt ek och ask. De är relativt artrika och hyser arter som jungfrulin, kärringtand, brudbröd, vitmåra och gulmåra. Några av betesmarkerna har tidigare brukats som åker och har därför en trivial flora. Närmast bäcken har den fuktiga marken tidigare brukats som ängsmark. Där växer arter som brunört, gökblomster och olika starrarter. Hävden som numera är bete är i delar svag, vilket innebär att vissa delar håller på att växa igen.

Längs Billabäcken finns ridåer med alar medan i slänterna har mindre dungar etablerats. I slänterna växer ask, alm, ek, asp, björk i trädskiktet. Buskskitet är rikt med olvon, fläder, sälg och benved.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B21	Betesmark vid Aspakull	2
B22	Betesmark 1 vid Stenaröd	3
B23	Betesmark 2 vid Stenaröd	2
B24	Betesmark 3 vid Stenaröd	3

B21 Betesmark vid Aspakull.

B23 Betesmark 2 vid Stenaröd.

B31 Betesmarker söder om Gustavslund.

4 Stockamöllan med omgivande kulturlandskap

Mellan Stockamöllan och Rönneholm är landskapet varierat med skogar, åkrar och betesmarker. Skogarna domineras av ädellövskog men här finns också sumpskogar. Betesmarkerna i landskapsobjektet är i huvudsak välhävdade och relativt artrika.

Naturmiljö

De steniga och tuviga betesmarkerna har betats under lång tid. De har en hävdgynnad flora med arter som blodrot, gökärt, liten blåklocka, stenmåra, rödven, gråfibbla och stagg. Grova ädellövträd står på flera ställen. Speciellt artrika betesmarker finns söder om Stockmöllan. Förutom ovan nämnda arter kan man här hitta grönvit nattviol, humleblomster och ängsvädd.

Omgivningarna kring gården Graneborg har varit ett mycket artrikt och varierat område. Här fanns betad skog flera betesmarker och brukade åkrar. Idag brukas endast åkermarken. Betesmarkerna håller på att växer igen och endast mindre områden med artrik flora finns kvar. Markerna kring Graneborg har under senare år utsatts för omfattande schaktningsarbeten och varit uppställningsplats för arbetsfordon. För att om möjligt få tillbaka värdena krävs restaurering och återupptaget bete.

Ädellövskogarna i landskapsobjektet innehåller en stor andel mycket gamla och grova träd och död ved. I fuktiga delar finns rik förekomst av mossor och lavar. Några exempel på arter är skuggorangelav, grå skärelav, sydlig sotticka och guldlockmossa. Sumpskogarna är frodiga al-ask-skogar som har rikligt med mossor och skogsgräs. Även sumpskogarna har rikligt med död ved och utgör goda livsmiljöer för vedlevande insekter. Vid Hasslebro står en över 300 år gammal och mycket grov ek som är ett naturminne.

Kulturmiljö

Rönneholm slott har anor från mitten av 1500-talet. Huvudbyggnaden har byggts om flera gånger sedan dess. Till gårdens äldsta byggnader hör den så kallade Borgen från 1600-talet. Den var från början orangeri och senare änkesäte. Stockamöllan har historia som brukssamhälle från slutet av 1800-talet med typisk bebyggelse med industribyggnader, arbetarbostäder och disponentvilla.

S34 Blandlövskog vid bäck intill Gustavslund.

Rekreation och Friluftsliv

Kring Stockamöllan har Möllerikeföreningen skapat strövstigar. Rönneå är en populär kanotled, speciellt från Stockamöllan och norrut. I Stockamöllan finns en kanotuthyrare.

Delar av landskapsobjektet ingår i riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård, länets kulturmiljöprogram och i område med landskapsbildsskydd. Vid Hasslebro finns ett naturminne. Inom landskapsobjektet finns en nyckelbiotop, tre skogsobjekt med naturvärden och fyra sumpskogar. Skogsstyrelsen har tecknat naturvårdsavtal med en markägare. Området har värdekärnor för ädellövskog samt gräsmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B27	Betesmark vid Gunnaröd	3
B28	Betesmark vid Avundstorp	3
B29	Betesmark söder om Stockamöllan	2
B30	Gräsmarker vid Gustavslund	2
B31	Betesmarker söder om Gustavslund	2
B32	Betesmark vid Hasslebro	2
S34	Blandlövskog vid bäck intill Gustavslund	2
S35	Betad skog vid Gustavslund	3
S36	Bokskog nordväst om Borgen	2
S37	Alsumpskog norr om Borgen	2
S38	Parkartad ädellövskog vid Borgen	2
S39	Bokskog vid Rönneholm	3
S40	Lövskogar vid Orrahus	2

Gamla industrilokaler i Stockamöllan. Numera museum.

S37 Alsumpskog norr om Borgen.

S41 Del av Rönneholms mosse.

5 Rönneholms mosse med omgivande våtmarker och Ringsjön

Landskapet mellan Stockamöllan och västra Ringsjön domineras av Rönneholms mosse. Här finns också vidsträckta betesmarker och strandnära skogar vid Ringsjön.

Naturmiljö

På Rönneholms mosse har torvtäkt pågått sedan 1800-talet och drivs idag kommersiellt. Tillståndet för täkten går ut 2021 och idag är i princip all torv utvunnen. I den centrala delen av mossen har ett skogbevuxet parti lämnats obrutet. Den ”orörda” del av mossen är en viktig refug för vilt, fåglar och andra arter i närområdet. I väster där torvbrytningen inleddes har mossevegetation etablerats på nytt. Där dominerar björkskog med inslag av al, asp, gran och tall. Skogen är olikåldrad och tät. I fältskiktet finns arter som tranbär, blåtåtel, odon, ljung och andra ris och mossor. Revlummer dominerar ställvis. I blötare partier dominerar vitmossa. Här finns också en damm som är en stor tillgång för fågellivet. Spår av gammal torvbrytning på mossen syns idag som mindre torvgravar som fått växa igen. Rönneholms mosse angränsar till Rönneå och Ageröds mosse. Det vidsträckta våtmarksområdet skapar förutsättningar för ett rikt fågelliv, bland annat har kungsfiskare noterats.

Rönneholms mosse omges av fuktiga till blöta betesmarker och mindre åkrar. Betesmarkerna har betats under lång tid. Fältskiktet utgörs av vanliga arter som tuvtåtel, veketåg, vanlig smörblomma, hundäxing och olika starrarter. Mindre dungar och backar med gamla och grova ädellövträd finns ställvis på de vidsträckta gräsmarkerna, till exempel Bjälköbacke.

Markerna nära Ringsjön utgörs av gammal åkermark, där odling möjliggjorts genom att Ringsjön sänktes 1,6 meter åren 1880–1883. Genom sänkningen förbättrades och uttökades odlingsmöjligheterna runt sjön. Rester av en strandvall som visar var sjöstranden befann sig innan sjön sänktes finns synlig i skogen strax söder om Sjöholmen. Närmast Ringsjön finns fuktiga strandskogar av viden och al. Längre från sjön en bit upp i sluttningen finns ädellövskog av ask- och bok med artrikt fältskikt. Exempel på arter som finns här är stor häxört, hässleklocka, ramslök, myskmadra, ormbär, lundelm och skärmstarr.

Kulturmiljö

För många tusen år sedan var mossen (och Ageröds mosse i Höörs kommun) delar av en stor grund fornsjö. Det som idag är Ringsjön var också del av denna sjö. Efter istidens slut blev klimatet långsamt varmare. Fornsjön började långsamt växa igen och vegetationen omvandlades till torv under årtusendenas gång.

Förutom mossens intressanta geologi, finns här även en intressant kulturhistoria. Vid arkeologiska undersökningar på Rönneholms mosse har en mängd lämningar från äldre stenåldern hittats, bland annat spår av boplatser, redskap som pilspetsar och fiskeredskap av flinta. Fynden har daterats till att vara ungefär 7500–9000 år gamla.

Rekreation och friluftsliv

Vid Sjöholmen finns en badplats med toaletter, grillplatser och bänkar.

Landskapsobjektet ingår i riksintresse för friluftsliv, kulturmiljövård, länets kulturmiljöprogram och i område med landskapsbildsskydd. Inom området finns tre skogsobjekt med naturvärden. I området finns värdekärnor för ädellövskog.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B33	Betesmarker vid Rönneholms mosse	3
S41	Del av Rönneholms mosse	2
S42	Parkartad bokskog vid Sjöholmen	3
S43	Avenbokskog vid Fairyhill	3
S44	Ask- och bokskog norr om Grimshus	3
S45	Ask- och bokskog öster om Grimshus	3
S46	Ädellövskog norr om Råröd	3
S47	Alskog på Västra Ringsjöns strand	2

B33 Betesmarker vid Rönneholms mosse.

S43 Avenbokskog vid Fairyhill.

S41 Del av Rönneholms mosse.

B36 Betesmarker vid Vedelsbäck.

6 Stehag med omgivande kulturlandskap

Det kuperade odlingslandskapet kring Stehag delas upp av stengärdesgårdar och trädridåer. Det småskaliga landskapet domineras av mindre åkrar och betesmarker med inslag av skogsmark. Centralt i området sträcker sig en ädellövskogsklädd rullstensås, Bosarps järr. Andra större skogsområden finns vid Gyabjär, Värlinge och Kastberga. Södra stambanan går som en barriär genom området.

Naturmiljö

Bosarps järr är en hög ryggformad isälvsavlagring, skapad av inlandsisens smältvattenströmmar. Den karakteristiska formen med spetsig rygg gör att den är starkt markerad i landskapet och åsen blev därför naturreservat 1963. Den är huvudsakligen bevuxen med bokskog. Stora delar av skogen brukas rationellt men delar har lämnats till fri utveckling och har större naturvårdsintresse med död ved och olikåldriga bestånd. Dessa delar är gynnsamma för vedlevande insekter till exempel getinglik svampmygga och rödhornad mulmstyltfluga. På åsen finns en betesmark med stora grova träd av ek och bok. Här förekommer också rikligt med björk, lind och lönn. Fältskiktet är sparsamt eftersom betestrycket är för hårt. Några exempel på arter som finns här är blåsippa, liten blåklocka, gökärt, vårbrodd och rödven.

Kastberga skog har historiskt varit trädbärande betesmark men hyser idag huvudsakligen planterad skog, mest ädellövskog. Centralt finns områden som är mindre påverkade av skogsbruk. I dessa finns grova träd och rikligt med hassel samt fuktiga områden med alskog. Här växer arter som stor häxört, kärrfibbla, gullpudra, skogsknipprot och grönvit nattviol. Humlesugan, en av kommunens ansvarsarter, växer i skogen men också ute på den angränsande Kastberga äng och vid Värlinge. Ängsskära, en annan kommunal ansvarsart, växer vid Ullstorp.

I anslutning till Stehags tätort ligger Gyabjär, ett skogsområde med barr- och lövskogar. De för naturvården intressanta delarna består av lövskog med grova ädellövträd samt sumpskogar. Död ved förekommer rikligt. På flera ställen rinner bäckar och markvatten tränger fram i sluttningarna. Detta skapar förutsättningar för ett artrikt fältskikt. Några exempel på arter som växer här är skogsknipprot, grönvit nattviol, hässleklocka, ramslök, lundelm, stor häxört, mörk lungört och kransrams. I norr sträcker sig en markerad dalgång med bokskogsklädda sluttningar där fältskiktet på våren domineras av ramslök.

Inom landskapsobjektet finns många av kommunens mer artrika betesmarker, till exempel vid Värlinge, Vedelsbäck och Hemmingsberga. De flesta av betesmarkerna är trädbärande, steniga, tuviga och har lång kontinuitet av bete. Hävdstatusen varierar. Vanliga arter är gråfibbla, blodrot, rödven, vitmåra och liten blåklocka, medan brudbröd, stagg, knägräs, darrgräs, jordtistel, backtimjan och ljung förekommer på de mer artrika betesmarkerna. På betesmarkerna kring gården Vedelsbäck växer äldre ekar men framför allt grova gamla hasslar. Till träden och hasselbuskarna är en rik insektsfauna och svamp- och lavflora knuten. Exempel på arter är noshornsoxe, gråbandad trägnagare, gulringad vedharkrank, elegant sköldlav, dvärgbägarlav, läderskål och rostticka.

Trakterna kring Stehag är intressanta ur naturvårdssynpunkt eftersom entomologen Carl Philip Mauritz Möller genomförde inventeringar av faunan i närområdet. Mest kända är hans insektsinventeringar från mitten av 1800-talet. Stehag med omnejd har därför blivit klassiska insektslokaler, där många unika insektsfynd gjorts.

Kulturmiljö

Stehags kyrkby omfattar ett fåtal gårdar och hus. Prästgården på central plats är representativ för 1800-talets prästgårdsanläggningar. Till gården hör en korsvirkeslänga från 1860, vilken tjänade som prästänkans bostad. Den ålderdomliga trädgården med bland annat klippta buxbomhäckar utgör en viktig del av miljön. Kyrkan har anor från 1100-talet. Haga kvarn är en väderkvarn av holländsk typ, som ligger några kilometer söder om Stehag.

Rekreation och friluftsliv

I Gyabjär finns markerade stigar av olika längd där Eslövs kommun ansvarar för skötsel. Vid Stehags idrottsplats finns ett grillhus. Vid Bosarps järs naturreservat finns en anlagd rastplats.

Landskapsobjektet ingår i riksintresse för naturvård och i länets kulturmiljöprogram. Inom objektet finns en sumpskog och flera evighetsträd. Bosarps järs naturreservat. Skogsstyrelsen har tecken naturvårdsavtal med en markägare. Två av kommunens ansvarsarter humlesuga och ängsskära växer på ett par lokaler. Inom objektet finns värdekärnor för ädellövskog och gräsmarker.

B42 Betesmark i Bosarps Jär naturreservat.

S63 Alskogar vid Olofslund (i Kastberga skog).

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B34	Betesmarker vid Ljusekullen	3
B35	Betesmarker vid Kärrstorp	2
B36	Betesmarker vid Vedelsbäck	2
B37	Betesmarker vid Värlinge	3
B38	Betesmark vid Stehag	1
B39	Betesmarker söder om Kärrstorp	2
B40	Betesmark vid Hemmingsberga	1
B41	Betesmark 2 vid Hemmingsberga	3
B42	Betesmark i Bosarps Järr naturreservat	3
B43	Betesmark vid Ullstorp	3
B44	Ullstorps äng	2
B45	Kastberga äng	3
B46	Kastberga fälad	2
B47	Betesmark vid Haga	2
S48	Bokskog i bäckdal norr om Stehag	2
S49	Alskog norr om Gyabjär vid Stehag	3
S50	Askskog vid Vedelsbäck norr om Stehag	3
S51	Ädellövskog vid Gyavallen i Stehag	3
S52	Bokskogar på Gyabjär vid Stehag	3
S53	Bokskog vid Kärrstorp	3
S54	Bosaps Järr	2
S55	Betad alsumpskog väster om Stehag	2
S56	Blandlövskog sydväst om Stehag	3
S57	Al- och ekskog sydväst om Stehag	2
S58	Hasselrik ekskog nordväst om Stehags vattenverk:	2
S59	Hasselrik ekskog norr om Stehags vattenverk	2
S60	Hasselrik ekskog och trädbärande hagmark vid Värlinge	2
S61	Ekskog vid Värlingegården	2
S62	Ekskog vid Alfastorp	2
S63	Alskogar vid Olofslund (i Kastberga skog)	2

B38 Betesmark vid Stehag.

F69 Ädellövskog i bäckravin öster om Farstorp.

7 Skogar vid Farstorp

Farstorp ligger i kommunens nordvästra del på gränsen till Svalövs kommun. Landskapet kring Farstorps gård är kuperat och skogsmarker avbryts av öppna betesmarker och åkrar, vilket skapar ett varierat landskap. I väster rinner Saxån och i öster, på gränsen till Svalövs kommun, rinner Vallabäcken. Vallabäckens dalgång ligger djupt nedskuren. De ur naturvårdssynpunkt mest värdefulla delarna är de trädbevuxna områdena kring vattendragen.

Naturmiljö

Saxån ansluter från norr i landskapsobjektets västra kant. Den omges av lövskogar och igenväxande betesmarker. Igenväxningen har gått långt och vissa områden är helt täckta med buskar, framför allt slån. På flera ställen finns stengärden som tidigare har avgränsat betesmarken från åkermarken. I kanterna finns enstaka grova träd. Här ligger också en större damm där det växer både ängskära och kärrnäva, två av kommunens ansvarsarter.

Lövskogarna utgörs av relativt artrika ädellövskogar av ek med inslag av lind, alm, lönn, björk och fågelbär. Buskskiktet är delvis rikligt med främst hassel. Flera av träden är mycket grova, har håligheter och bär tecken på att de vuxit upp i en mera öppen skog. Här finns rikligt med död ved. I fältskiktet växer gulplister, skogsbingel och långsvingel, men också ovanligare arter som skogsknipprot, stor häxört och lundelm.

Vallabäcken rinner fram i en djup ravin med branta sluttningar där man kan se lerskifferberggrunden framträda. Den mineralrika berggrunden skapar förutsättningar för ett artrikt fältskikt med arter som gullpudra, bäckbrässma, aklejruta och skärmstarr. I de fuktiga områdena kring bäcken dominerar ask eller al. Skogen i sluttningarna utgörs av äldre bok- och ekskog med inslag av lind, ask, avenbok och fågelbär. Flera av träden är mycket grova och flera har håligheter och rikligt med mossor och lavar. Här finns gott om död ved, både stående och liggande, vilket skapar förutsättningar för vedlevande insekter. Växter som lungört, ormbär, skogsknipprot och buskstjärnblomma växer här. Bäcken har kvar sitt naturliga förlopp och slingrar sig fram i ravinens botten. Forsande och lugnflytande partier skapar livsmiljöer för olika fiskarter och bottenlevande organismer. Kungsfiskare har setts vid bäcken.

Kulturmiljö

En bro över bäcken leder över till Svalövs kommun. Här kan rester av en gammal kvarn ses.

Vallabäckens ravin ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård samt länets kulturmiljöprogram. Inom landskapsobjektet finns fyra nyckelbiotoper, tre skogsobjekt med naturvärden och en sumpskog. Värdekärnor för ädellövskog finns. Två av Eslövs kommuns ansvarsarter, kärrnäva och ängsskära, växer i objektet.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S64	Lövskog och hässle väster om Farstorp	2
S65	Hasselrik ekskog väster om Farstorp	2
S66	Ekskog sydväst om Farstorp	2
S67	Askskog sydväst om Farstorp	3
S68	Betad lövsumpskog söder om Farstorp	3
S69	Ädellövskog i bäckravin öster om Farstorp	1

Damm vid Farstorp.

B54 Betesmarker vid Trollenäs.

8 Saxåns dalgång

Saxån rinner fram genom ett i huvudsak öppet jordbrukslandskap och omges framför allt av åkermarker. Ån meandrar i dalgången kring Trollenäs men är rätad på långa sträckor. Långgropen som ansluter till Saxån vid Trollenäs är det största biflödet. Saxåns avrinningsområde är i sin helhet 360 km^2 stort.

Naturmiljö

Saxån rinner upp i Svalövs kommun och passerar Trollenäs slott med dess rika natur- och kulturmiljöer. Norr och väster om slottet finns sträckor där ån meandrar. Vid Trollenäs kvarn där ån tidigare har rätats har en avgrävd meanderslinga åter blivit en del av ån. För att underlätta för fiskars och andra vattenlevande djurs vandring har tre vandringshinder åtgärdats i vattendraget. Två vid Trollenäs och ett vid Reslöv. Saxån-Braån vattenråd har genom åren anlagt ett flertal dammar i åns närhet i syfta att förbättra vattenkvalitén och gynna biologisk mångfald. Där vattendraget meandrar varierar strömhastigheten, vilket ger både strömmande vattensträckor med grus- och stenbottnar och lugnflytande sträckor med finkorniga sediment och mer växtlighet. I Saxån har en mängd olika fiskarter noterats, bland annat elritsa, grönling, storspigg och öring. Även gädda, ål, bäcknejonöga och tjockskalig målarmussla har noterats.

Markerna i ådalen har under lång tid brukats som slåtterängar och betesmarker. Idag hävdas alla marker med bete. Betesmarkerna är i huvudsak välhävdade men hyser en trivial flora. De branta sluttningarna på betesmarkerna norr om Trollenäs slott har dock en artrik flora med exempelvis humleblomster, liten blåklocka, gökblomster, brudbröd, grusstarr och rödkämpar. Även vid Trollenäs kvarn finns en relativt artrik flora.

Kring Trollenäs slott finns två större områden med ädellövskogar. Skogarnas naturvärden är främst knutna till den rikliga mängden av död ved. Deras skyddade läge nere i dalgången ger ett fuktigt klimat. Detta skapar förutsättningar för en rik moss- och lavflora, till exempel guldlockmossa, platt fjädermossa, trubbfjädermossa, stiftklotterlav, lönnlav och gulnål. De rika ädellövskogarna, närheten till ån, byggnader med allehanda små krypin och avsaknad av belysning gör närområdet kring slottet gynnsamt för fladdermöss. Här finns bland annat större brunfladdermus, nordfladdermus och vattenfladdermus.

Kulturmiljö

Trollenäs slott har en rik kulturhistoria. Slottet har ursprung från 1500-talet men fick sitt nuvarande utseende på 1800-talet. I anslutning till slottet ligger Näs kyrka med anor från medeltiden. Spår av en gammal grävd kanal som ledde vatten fram till Trollenäs kvarn kan ses i anslutning till kvarnen. Vid Reslövs kvarn är kvarndammen kvar men åtgärder har genomförts för att skapa fria vandringsvägar.

Rekreation och friluftsliv

I dalgången öster om Trollenäs slott finns en anlagd stig, Trollestigen. Vid Marieholm finns en tillgänglihetsanpassad stig som går runt den anlagda dammer Laddran. Här finns också grillplats och bänkar.

Landskapsobjektet ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård och delar av dalgången ingår i länets kulturmiljöprogram. Det finns en nyckelbiotop, ett skogsobjekt med naturvärde och två områden med sumpskog. Saxån är ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag vad gäller naturvärde. Värdekärnor för ädellövskog finns.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B54	Betesmarker vid Trollenäs	2
B55	Betesmarker kring kvarnarna	3
B56	Betesmarker vid Gullarp	3
S70	Blandädellövskog vid Trollenäs, norra delen	2
S71	Blandädellövskog vid Trollenäs, södra delen	2

Saxåns vid Trollestigen.

Trollenäs slott.

B55 Betesmarker kring kvarnarna.

S80 Bokskog i Skarhults kronoskog.

9 Snärjet och Skarhults Kronopark

Snärjet och Skarhults kronopark är två större, sammanhängande skogsområden öster om Eslöv. Här finns stora arealer både ädellövskog och barrskog. Landskapsobjektet rymmer också en större våtmark, Stavröds mosse.

Naturmiljö

Snärjet, som ligger närmast Eslövs tätort, har sitt ursprung som gammal fäladsmark och betad skog. Fäladsmarken planterades under 1800-talets senare del, för att få massa- och virkesproduktion. Mindre områden med gammal skog finns dock kvar och här finns de största naturvärdena. Den östra delen av Snärjet utgörs av ett omväxlande landskap, där skogsbestånd avlöser åkrar och betesmarker. Några av de äldre skogsbestånden hyser gamla och grova träd med håligheter samt rikligt med död ved vilket gynnar vedlevande insekter, fåglar och fladdermöss. Trädskiktet består framförallt av bok och ek med inslag av ask, lind och al. Fältskiktet är i dessa delar artrikt med arter som lundslok, lundelm, grönvit nattviol, skogstjärnblomma, majbräken, lungört, stor häxört, dvärghäxört och ramslök.

Öster om Snärjet ligger Skarhults Kronopark. Kronoparken är anlagd som jaktpark till Skarhults slott och området har lång kontinuitet som skogsmark. I området bedrivs rationellt skogsbruk. Stora delar är idag ungskog, föryngringsytor för bok, lärk, björk eller gran. Ytor med äldre lövskog finns som domineras av bok med inslag av andra ädla lövträd som ek och ask. Här finns rikligt med död ved. Ställvis är fältskiktet artrikt med arter som lundslok, hässlebrodd, stor häxört, skärmstarr, gullpudra, skogsveronika, Jungfru Marie nycklar och grönvit nattviol. Här finns också fuktlövskogar med ask och al.

Stavröds mosse är ett stort våtmarksområde norr om Skarhults Kronopark. Här har förekomsten av öppna vattenytor varierat genom tiderna. Från att ha varit en öppen vattenyta har ”mossen” efter lång tids igenväxning och vattenuttag utvecklats till en våtmark med omgivande lövsumpskog. I dagsläget är den centrala delen en våtmark som domineras av kaveldun, vass och andra högväxande gräs och halvgräs. I skogen växer främst björk och al med inslag av vide, fläder och brakved. Blöta, kärrlika delar blandas med torrare delar. Här finns rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier som bär tydliga spår efter vedlevande insekter.

Rekreation och friluftsliv

I Snärjet ligger en pistolskyttebana och en skjutbana för lerduveskytte. Eftersom skogarna ligger nära Eslöv nyttjas de skogsbilvägar som anlagts som ett rutnät flitigt för rekreation och friluftsliv på.

I landskapsobjektet finns en sumpskog.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S75	Stavröds mosse	2
S76	Askkärr väster om Kungshults gård	2
S77	Askkärr sydväst om Kungshults gård	2
S78	Askkärr norr om Djurgården	2
S79	Ädellövskog i Skarhults kronopark	3
S80	Bokskog i Skarhults kronoskog	3

S75 Stavröds mosse.

B57 Abullahagen.

10 Gryby med omgivande kulturlandskap

Vid Gryby strax öster om Eslövs tätort breder ett småskaligt kulturlandskap ut sig. Åkermarker växlar med betesmarker och mindre skogsdungar, där odlings- och betesmarkerna delas upp av ett flertal stengärden.

Naturmiljö

Två av kommunens artrikaste betesmarker, Abullahagen och Östra Strö fälad, ligger inom landskapsobjektet. Betesmarkerna är rester av de fäladsmarker som förr hade en mycket större utbredning. Båda har betats under lång tid och hyser en mycket artrik flora. Här växer exempelvis jordtistel, stagg, darrgräs, knägräs, svinrot, backtimjan, gulmåra, brudbröd, ljung, slåttergubbe, kattfot, pillerstarr, Sankte Pers nycklar och Jungfru Marie nycklar.

Abullahagen är geologiskt intressant eftersom området ligger i gränsen mellan två moräner, den blockrika nordostmoränen och den blockfattiga lerrika sydvästmoränen. Eftersom det finns både näringsfattig och kalkrik mark har floran blivit extra artrik. Exempel på arter som bara finns i Abullahagen och inte på Östra Strö fälad är klasefibbla, tätört och ängsnycklar.

Kring Gryby har betesmarkerna kvar sin tuviga och steniga struktur men floran har utarmats på grund av kvävegödsling. Det har inneburit att typiska betesmarksväxter endast finns kring stenar och tuvor. Öster om Gryby finns en igenväxande betesmark som fortfarande har en artrik flora. Ett starkt viltbete håller betesmarken öppen.

Kulturmiljö

I Abullahagen finns också ett gravfält från järnåldern, Hörahög.

Rekreation och friluftsliv

I Abullahagen finns en grillplats och ett fågeltorn. Vid ingången till reservatet från Lundavägen finns en rastplats.

Delar av landskapsobjektet ingår i riksintresse för naturvård och länets kulturmiljöprogram. Abullahagen är naturreservat och Natura 2000-område samt värdekärna för gräsmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B57	Abullahagen	1
B58	Betesmarker längs Grybybäcken	3
B59	Gräsmark vid Gryby	3
B60	Östra Strö fälad	1
S81	Skogsparti i västra delen av naturreservatet Abullahagen	2

Brudbröd.

B62 Betesmark vid Kristineberg.

11 Brååns dalgång

Landskapet omkring Bråån varierar från flack jordbruksmark till markerad lövskogsklädd dalgång. Ån har i delar kvar sin naturliga åfåra men är rätad i de delar där den rinner genom åkerlandskapet. Brååns avrinningsområde är ca 165 km^2 stort.

Naturmiljö

Bråån är, liksom övriga vattendrag, ett viktigt stråk i landskapet både för växter och djurs spridningsmöjligheter och för människor som vill röra sig i landskapet. Flera fiskarter förekommer i ån, exempelvis sandkrypare, grönling, elritsa och öring. Även tjockskalig målarmussla och toppig hattsnäcka finns här.

Bråån rinner in i Eslövs kommun strax öster om Högseröd. Vid Högseröd rinner ån genom en flack dalgång och omges av fuktiga betesmarker. Flera av betesmarkerna har tidigare varit åker och har därför en trivial flora. I de mer artrika betesmarkerna växer bland annat humleblomster, hundstarr, ängsbräsma, kabbleka och svalört. Strax innan ån rinner in i Höörs kommun blir ådalen mer markerad och här varierar betesmarkerna med mindre skogspartier. Här har ån landskapsbildsskydd. Vid Skarhults slott rinner ån genom slottsparken. Både slottsparken (norr om Brönneslövsvägen) och angränsande skogsområden har höga naturvärden. Naturvärdena består i grova träd och rikligt med död ved, som skapar livsmiljöer för mossar, lavar och insekter.

Vid Borlunda blir dalgången mer markerad men omges fortfarande av betesmarker. I sluttningarna här finns kommunens enda rikkärr. En förbättrad hävd av rikkärret skulle öka kärrets artrikedom. När ån når Eslövs golfbana blir sluttningarna än mer markerade och övergår då till att bli lövskogsbeklädda. Ån fortsätter mot Ellinge slott, där bokskog med ställvis grova träd och död ved omger ån. Detta skapar goda livsmiljöer för svampar, mossor och lavar, som exempelvis hartsticka, sydlig sotticka, kraterorangelav, savlundlav och gullockmossa.
I skogen finns avgrävda meanderslingor från när ån rätades. Bråån mynnar vid Örtofta i Kävlingeån. Här ligger Örtofta slott vars park har höga naturvärden. Naturvärdena är knutna till träden där förekomsten av mossor och lavar är riklig.

Strax väster om slottet ligger två stora våtmarker med omgivande betesmarker, anlagda genom Kävlingeåns vattenråd som anlagt ett flertal dammar inom avrinningsområdet. Kring dammarna finns ett rikt fågelliv, med bland annat skärfläcka, årta, storspov, kricka och ängspiplärka. Den största ligger vid Skarhult och har ett rikt fågelliv.

Kulturmiljö

I Högseröds by ligger enligt traditionellt mönster, kyrkan, prästgården, den gamla skolan och kvarnen samlat centralt. Bron över ån på den gamla byvägen är en äldre stenvalvsbro. Skarhults kyrka är från 1100-talet. Slottet uppfördes under 1500-talet som trelängad tornförsedd borg och fick sitt nuvarande utseende under 1800-talet. Ellinge slott har dock anor sedan medeltiden och i miljön kring slottet finns flera byggnader med kulturhistoriska värden. Slottets huvudbyggnad är till sin grundstomme mycket gammal, möjligen ända från 1400-talet. Slottet omges ännu av de gamla vallgravarna. Vid ån finns rester av en kvarn, Damstorp.

Örtofta kyrka har anor från 1100-talet men nuvarande byggnad är uppförd 1862. I slutet av 1400-talet uppfördes det tegelhus vars rester ännu ingår i den gamla delen av det nuvarande slottet. Slottet har under tidernas lopp genomgått många förändringar. Kring slottet finns flera gamla byggnader bevarade. Vid kyrkan, i närheten av slottet, finns en skans från svensk-danska kriget på 1600-talet.

Rekreation och friluftsliv

I naturreservatet Rövarekulan, som ligger i dalgången i Höörs kommun, finns markerade strövstigar. Här finns också rastplats och toalett.

Brååns dalgång är av riksintresse för naturvård. Delar av landskapsobjektet är av riksintresse för kulturmiljövården. Vid Bingstorp finns ett område med landskapsbildsskydd. Bråån är ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag utifrån naturvärde. I objektet finns värdekärnor för ädellövskog.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B61	Borlunda rikkärr	3
B62	Betesmark vid Kristineberg	3
B63	Betesmark vid Skarhults våtmark	3
B64	Meandrande del av Bråån vid Hurva	3
B65	Betesmarker vid Klockaregården (Högseröd)	3
B66	Fuktäng vid Klockaregården (Högseröd)	3
B67	Betesmark sydväst om Klockaregården	3
S82	Ädellövskog vid Örtofta slott	2
S83	Ellinge slottspark	2
S84	Ädellövskog öster om Ellinge	3
S85	Bokskog vid Kristineberg	3
S86	Skarhults slottspark	2
S87	Lövskog vid Skarhults kyrka	3
S88	Alsumpskog vid Klockargården (Högseröd)	3

B65 Betesmarker vid Klockaregården (Högseröd).

S85 Bokskog vid Kristineberg.

Kävlingeån.

12 Kävlingeåns dalgång

Kävlingeån rinner från Vombsjön och mynnar i havet vid Löddeköpinge. Ån är Skånes tredje största å. Den rinner genom en flack dalgång vilket innebär att nivåskillnaden mellan källa och mynning är liten. På några ställen finns forsande partier som vid Bösmöllan, Vadmöllan och Kvarnvik. Åns totala avrinningsområde är 1 217 km^2, varav 120 km^2 ligger inom Eslövs kommun. Den omges av ett öppet storskaligt jordbrukslandskap, huvudsakligen med betesmarker som utgör viktiga rastlokaler för flyttfåglar samt häckningsplatser för exempelvis tofsvipa och andra vadarfåglar. Där hävden upphört växer betesmarkerna igen och övergår till lokaler för småfåglar. Stork syns ofta i området, framför allt när bönderna plöjer sina åkrar.

Naturmiljö

Historiskt har de flacka områdena kring ån brukats som slåtterängar som senare övergått till betesmarker. Den övervägande delen av betesmarkerna kring ån är välhävdade. Vegetationen är trivial med arter som hundäxing, maskros, vitklöver, höstfibbla och smörblomma på frisk mark. På fuktigare marker växer exempelvis tuvtåtel, veketåg och älgört och i strandkanterna arter som bladvass, igelknopp, rosendunört, bredkaveldun och viden. Fuktängarna kring ån vid Flyinge ingår i Flyinge ängars naturreservat. De har en relativt artrik flora med bland annat humleblomster, fackelblomster, brunskära, kabbleka, hirsstarr och flaskstarr. Längs dalgången finns endast mindre skogsdungar. De flesta är extensivt skötta lövsumpskogar som har höga naturvärden knutna till den fuktiga miljön och död ved. Här trivs arter som rankstarr, storrams, storhäxört, mörk örlav och hackspettar.

Mellan åren 1938 och 1943 rensades och rätades cirka 3 mil av ån nedströms Vombsjön med syfte att öka arealen odlingsbar mark. På flera ställen grävdes meanderslingor av för att snabba på flödet. Rensningsmassor ligger kvar som höga vallar kring ån. Genom Kävlingeåns vattenråd har några av de avgrävda meanderslingorna längs restaurerats och står nu åter i kontakt med åvattnet. Vattenrådet har också anlagt ett flertal dammar inom området där en av de största ligger i Gårdstånga. Här har ett rikt fågelliv etablerats.

Kulturmiljö

I anslutning till dalgången ligger Gårdstånga gamla by med bland annat kyrkan, prästgården och skolan. Gårdstånga kyrka uppfördes under 1100–1200-talet. Byggnaden har under tidernas lopp genomgått flera förändringar; bland annat byggdes tornet på 1600-talet. Viderups slott har anor sen 1500-talet. Till slottet hör flera ekonomibyggnader som har kulturhistoriska värden.

Rekreation och friluftsliv

Kävlingeån är utmärkt för kanoting men det saknas anlagda iläggsplatser. Gång, cykel- och ridväg finns på den gamla banvallen mellan Örtofta och Lilla Harrie.

Kävlingeåns dalgång är av riksintresse för friluftsliv. Delar av dalgången ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård. Kävlingeån utgör ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag när det gäller fisk och fiskvärde. Inom landskapsobjektet finns en nyckelbiotop och en sumpskog. Flyinge ängar är naturreservat och är föreslaget till nytt Natura 2000-område. Inom objektet finns värdekärnor för gräsmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B69	Gårdstångadammen	3
B70	Betesmark vid Gårdstånga	3
B71	Betesmark vid Getinge	3
B72	Fuktängar vid Flyinge	3
S91	Strandlövskogar vid Kävlingeån uppströms Bösamöllan	3
S92	Ädellövskog öster om Viderups slott	3
S93	Lövsumpskog öster om Flyinge	3
S94	Alsumpskog väster om Torslund	2
S95	Lövskog på Vombsjöns nordvästra strand	3
S96	Lövskog norr om Vombsjön	3

B69 Gårdstångadammen.

S93 Lövsumpskog öster om Flyinge.

B72 Fuktängar vid Flyinge.

Rödabäck.

13 Rödabäcks dalgång

Rödabäck rinner fram i en markerad ravin ute i slättlandskapet. Ravinens läge, omgiven av åkermarker, innebär att den är betydelsefull för många av slättens djur som kan söka skydd här. Bäcken har kvar sitt naturliga förlopp i ravinen där den slingrar sig fram. Större delen av dalgången har tidigare använts som betesmark. Utloppet i Kävlingeån som varit rätat har återfått en mer naturlig sträckning. I bäcken har det konstaterats att öringen har lekt efter restaureringen.

Naturmiljö

Bäcken omges av fuktiga marker där al dominerar i trädskiktet. I fältskiktet närmast bäcken hittar man till exempel äkta förgätmigej, vattenmynta, kåltistel, igelknopp och älgört. I de branta sluttningarna växer lövskog, huvudsakligen alm, ask och sykomorlönn med inslag av björk, hagtorn och fläder. Flera av almarna har dött på grund av almsjukan och är nu till nytta för framför allt vedlevande insekter och svampar. I öster finns en fuktig alskog där fältskiktet domineras av kirskål, nejlikrot och långsvingel. Inslag av död ved är rikligt förekommande. Alarna närmast bäcken är relativt grova.

Längst i väster finns en betesmark. Betesmarken håller på att växa igen eftersom betet upphört och marken domineras av buskar, framför allt slån och videarter.

Dalgången ingår i område av riksintresse för kulturmiljövård och länets kulturmiljöprogram.

Rödabäcks dalgång

B76 Betesmark i före detta grustag vid Flyinge.

14 Sandmarker vid Flyinge och Holmby

Kring trakterna av Flyinge och Holmby finns kommunens sandiga områden. Genom området sträcker sig två mindre åsar. En vid Flyinge och en vid Holmby. I det sandiga området finns spår av täkter på flera ställen som skålformiga bildningar. Den grustäkt som senast upphörde (2018) låg vid Holmby. De sandiga markerna ansluter till större sammanhängande sandmarker söder om Kävlingeån i Lunds kommun.

Naturmiljö

Markanvändningen i landskapsobjektet är huvudsakligen åker, men i naturreservatet Flyinge ängar samt på Holmbyåsen dominerar betesmarker. Flyinge ängar är ett tätortsnära naturreservat och de sandiga markerna av landskapsobjektet ingår i reservatet. De fuktiga gräsmarkerna av naturreservatet ingår i landsskapsobjekt nummer 12 ”Kävlingeåns dalgång”. De sandiga markerna har en rik flora. Utanför reservatet är de torra sandiga områdena uppodlade eller ligger i träda. På sandiga marker har konkurrenssvaga arter möjlighet att etablera sig. De är därför ofta artrika. På trädesåkrarna etablerar sig många ettåriga och lågväxande arter i ett inledande skede. Med tiden etableras också fleråriga arter. Bland arter som etablerat sig här kan nämnas skatnäva, vallmo, ullört, blåmunkar, vårkorsört och gulmåra. De sandiga betesmarkerna har en liknande flora men här växer också backsippor, mandelblom och hedblomster. Obrutna områden av åsen vid Flyinge är bevuxna med tallskog. Den sällsynta klippnejlikan är funnen i skogskanten, men noterades inte vid det senaste inventeringstillfället.

Sandiga marker värms snabbt upp av solljuset och lockar därför till sig många insekter. Bar sand och sydvända varma sluttningar skapas vid täktverksamhet. I täkten vid Holmby har man vid inventeringar funnit många arter av bin som exempelvis stäppsandbi, stäppsmalbi, rödtoppebi, klöversidenbi och hedsidenbi (alla rödlistade arter). Åsen vid Holmby kyrka, Holmbyåsen, har till stora delar har kvar sin naturliga åsform. Åsen betas och trampet från djuren har skapat terrasserade stigar och sandblottor längs sluttningarna. Den torra sandiga marken har en relativt artrik flora med arter som exempelvis blodrot, gråfibbla, liten blåklocka, rödven och nagelört. Söder om åsen har en damm anlagts genom Kävlingeåns vattenråd för att förbättra Kävlingeåns vattenkvalité och gynna den biologiska mångfalden.

Rekreation och friluftsliv

Promenadstig finns inom Flyinge ängars naturreservat.

Delar av landskapsobjektet ingår i område av riksintresse för friluftsliv och gränsar till kulturmiljöstråk längs Kävlingeån. Inom området ligger naturreservatet Flyinge ängar som också är föreslaget som nytt Natura 2000-område. Det finns värdekärnor för gräsmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B74	Sandig före detta åker vid Flyinge	3
B75	Sandmarker vid Flyinge	1
B76	Betesmark i före detta grustag vid Flyinge	1
B77	Betesmark vid Holmby	3
S97	Talldunge i före detta grustag vid Flyinge	3

Backsippor i fröställning.

B78 Fuktig betesmark söder om Löberöd.

15 Skogar och våtmarker kring Löberöd

Landskapsobjektet omfattar trakterna kring Löberöd där fuktiga marker dominerar. Det omfattar öppna friska till fuktiga betesmarker, större skogspartier och fuktlövskogar samt parkartad ädellövskogsmiljö kring Löberöds slott.

Naturmiljö

Söder om Löberöds tätort breder stora öppna friska och fuktiga betesmarker ut sig. Vissa av betesmarkerna har under en period varit odlad åker medan andra har varit gräsbevuxna under lång tid. Betesmarker som brukats som åker är artfattiga liksom de betesmarker som gödslats. I objektet finns också betesmarker på torrare stenig och tuvig mark. De är mer artrika och här växer arter som gråfibbla, liten blåklocka, vitmåra, harstarr och rödven. De hyser också flera grova träd. I en av de artrikare betesmarkerna ligger en mindre våtmark som anlagts genom Kävlingeåns vattenråd för att förbättra vattenkvalitén i Bråån Våtmarken har blivit ett tillskott och skapat ytterligare livsmiljöer i objektet. Arups mosse är en annan typ av våtmark. Den har genom åren växt igen till sumpskog. Här finns tydliga och synliga spår av äldre torvtäkt i form av torvgravar. Björkskog dominerar och i fältskiktet hittar man blåbär, odon, olika starrarter och blåtåtel. I södra kanten av mossen växer stora grova träd.

Skogarna i landskapsobjektet utgörs av ädellövskogar och sumpskogar. De innehåller rikligt med grova lövträd och död ved som skapar livsmiljöer för vedlevande insekter, svampar samt fåglar. Fältskiktet är artrikt med arter som storrams, stor häxört, desmeknopp, ormbär och lundbräken. Strax väster om Löberöds tätort ligger en annan ädellövskog. Skogsområdet är relativt artrikt och här finns död ved. I fältskiktet växer arter som liljekonvalj, gulplister, storrams, lundviol och även den sällsynta skogsveronikan. Sumpskogarna domineras av yngre lövträd av al och björk. Fältskiktet dominans av ris och vitmossa och endast mindre partier har en artrik flora.

Parkmiljön kring Löberöds slott omfattar variationsrika ädellövskogar. Här finns äldre bokskog med grova bokar. Bokskogen har inslag av ask och sykomorlönn och har rikligt med död ved, både liggande och stående. Flera av de grova träden har håligheter. Fältskiktet innehåller arter som storrams, stor häxört, buskstjärnblomma och den ovanliga skogsveronikan. Parkmiljön är en gynnsam fladdermuslokal, exempel på arter som noterats här är större brunfladdermus, nordfladdermus, sydfladdermus och fransfladdermus.

Kulturmiljö

Löberöds slott har anor från 1600-talet. Det byggdes om på 1790-talet och fick då ett åttakantigt torn. I slottsmiljön ingår bland annat park, orangeri och ekotempel. I Löberöd finns en järnvägsbank kvar efter det tåg som gick här fram till 1981.

Rekreation och friluftsliv

Den gamla järnvägsbanken används som cykel- och vandringsstråk.

Delar av landskapsobjektet ingår i länets kulturmiljöprogram. Här finns en sumpskog och värdekärnor för gräsmarker.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B78	Fuktig betesmark söder om Löberöd	2
B79	Frisk betesmark söder om Löberöd	3
B80	Betesmark väster om Bolleröd	3
S102	Bokskog vid Löberöds gård	3
S103	Bokskog söder om Löberöd gård	2
S104	Bokskog sydöst om Löberöd gård	3
S105	Bokskog väster om Löberöd	2
S106	Ädellövskogar norr om Lönshult	3
S107	Lövskog väster om Bolleröd	2

B79 Frisk betesmark söder om Löberöd.

S102 Bokskog vid Löberöds gård.

S107 Lövskog väster om Bolleröd.

Sluttning mot Kävlingeån.

16 Sluttning mot Kävlingeån

Naturmiljö

Det flacka landskapet kring Kävlingeån övergår norröver i en sluttning. På krönet har man en fin utsikt över Vombsjösänkan. I den sydvända sluttningen finns ett omväxlande odlingslandskap där flera bäckar omgivna av träd, trädridåer och stengärdesgårdar avgränsar sluttningen i ägogränser och bildar olika landskapsrum. Bäckarna rinner i mer eller mindre markerade dalgångar. Slogstorpsbäcken är den största bäcken och har den mest markerade dalgången i sluttningen. Vid bäcken ligger Slogstorps mölla med sin kvarndamm.

I landskapsobjektet finns två värdekärnor, båda är ädellövskogar. De domineras av bok med inslag ask, avenbok, fågelbär och sälg. Skogarna är frodiga med en väl utvecklad lundflora och hyser grova gamla ädellövträd och rikligt med död ved. Här finns många moss- och lavarter till exempel grov baronmossa, guldlockmossa, bokvårtlav och orangpudrad klotterlav. I det artrika fältskiktet kan nämnas strutbräken, majbräken, löktrav, vårört, storrams, hålnunneört, blåsippa, skogslök, ramslök och desmeknopp.

Kulturmiljö

Längs väg 104 som löper parallellt med Kävlingeån ligger ett flertal byar på rad. I en av dem, Hammarlunda, finns en kyrka från medeltiden. Den är en av fyra kyrkor i Skåne som har ett runt västertorn. Slogstorps mölla är troligen unik i sitt slag i Sverige. Det speciella med möllan är att den utformad med ett kvarnverk som under en period kunde drivas av en kombination av vatten och vindkraftverk. Vingarna är nedtagna och verket är inte helt bevarat. Kvarndammen har restaurerats och utvidgats genom Kävlingeåns vattenråd för att förbättra vattenkvalitén i Kävlingeån och gynna den biologiska mångfalden.

Delar av landskapsobjektet ingår i länets kulturmiljöprogram.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S100	Ädellövskog norr om Torslund	2
S101	Bokskog vid Idaröd	3

S101 Bokskog vid Idaröd.

Ädellövsskog norr om Hjularöds slott.

17 Skogar vid Hjularöd

Skogarna kring Hjularöds slott utgörs till stora delar av rika ängslövskogar. Här och var finns brukade åkrar, energiskog och öppna betesmarker. Skogsbruket är rationellt och bland ädellövskogarna finns inslag av planterad granskog. Ett flertal mindre skogsbilvägar går genom bestånden. Skåneleden går genom landskapsobjektet på små grusvägar.

Naturmiljö

I de brukade ädellövskogarna finns öppna gläntor och fukthålor med bar mineraljord, där ljus, näring och fukt gynnar många ängslövskogsväxter. Skogar med höga naturvärden är äldre lövskogar och sumplövskogar. De har rikligt med död ved och träd med håligheter. Delar av parken vid Hjularöds slott har övergått till att mer likna skog med grova eller mycket grova ekar och pekats ut som nyckelbiotop. Några av ekarna har inventerats och ett flertal vedlevande skalbaggsarter identifierades, till exempel blankknäppare och smalknäppare. I området kring Hjularöd har många olika fladdermusarter noterats, bland annat barbastell, sydfladdermus och trollpipistrell. Lövskogarna är en blandning med många olika trädslag och varierande fuktighet. Flera är mycket artrika både vad gäller flora och fauna men speciellt på kärlväxter. Exempel på arter som finns på frisk skogsmark är blåsippa, tvåblad, skogsnycklar, nästrot, Sankte Pers nycklar, ormbär, och vårärt. Fuktiga lövskogar innehåller arter som kärrfibbla, skogslysing, desmeknopp och sårläka.

På en torvmark som för länge sedan dränerats för att brukas som åker, har en större damm anlagts genom Kävlingeåns vattenråd. Syftet är att förbättra vattenkvalitén i Kävlingeån och gynna den biologiska mångfalden. Dammen har blivit en populär lokal för fåglar. Bland arter som hittas är kan nämnas grågås, prutgås, årta, gravand, snatterand och sångsvan.

Kulturmiljö

Den borglika slottsbyggnaden uppfördes 1894–1897 men har anor från medeltiden. Den omges av en vallgrav med en park, där det bland annat finns en paviljong och en grindvaktarstuga. Uppfartsvägarna markeras genom alléer.

Rekreation och friluftsliv

I landskapsobjektet går Skåneleden förbi på små grusvägar. Det finns en rastplats med vindskydd och toalett vid Höghult.

Del av landskapsobjektet ingår i länets kulturmiljöprogram. I objektet finns en nyckelbiotop och en värdetrakt för ädellövskog.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S111	Lövskog söder om Gummarp	3
S112	Lövskogar söder om Romhult	2
S113	Askskog väster om Höghult	2
S114	Lövskog vid Rävakärr	3
S115	Grova träd öster om Hjularöds slott	1
S116	Klibbalkärr öster om Hjularöds slott	2
S117	Bokskog öster om Hjularöd	3
S118	Lövskogar öster om Hjularöds slott	2

S112 Lövskogar söder om Romhult.

Harelösabäckens dalgång.

18 Harlösabäckens dalgång

Harlösabäckens dalgång skär vinkelrätt genom de sedimentära bergarter som bildar Vombsjösänkans norrsluttning. I den skarpt markerade dalgången och i bäckens botten blottas den underliggande skifferberggrunden. Harlösabäcken rinner upp strax söder om Löberöd och fortsätter via Hjularöd och Harlösa ner till Kävlingeån. Marken i dalgången används huvudsakligen som betesmark, men här finns också lite skogsmark. Ovanför dalgångens sluttningar tar åkermarken vid.

Naturmiljö

Bäckens allra närmaste omgivning utgörs av fuktiga betesmarker med mindre fuktlövskogar. Skogarna domineras av al med inslag av bland annat ask och lönn. Fältskiktet är artrikt med bland annat stor häxört, mellanhäxört, storrams, Sankt Pers nycklar, bäckbrässma och hässleklocka. Norr om Holstermöllan är ravinen inte lika markerad som nedströms. På västra sidan växer bokskog, medan den östra brukas som åker. Bokskogen är högvuxen med grova träd och vegetationen är frodig. I fältskiktet finns arter som kransrams, stor häxört, lundstjärnblomma och gulplister.

Vid Holstermöllan och Skönadal har Kävlingeåns vattenråd genomfört vattenvårdande åtgärder genom att riva ut dämmen i bäcken för att skapa fria vandringsvägar för vattenlevande organismer. Betesmarkerna i sluttningarna har störst utbredning på den västra dalsidan, som inte är lika brant som den östra. Betet är relativ svagt och vegetationen är gödselpåverkad vilket ger en trivial flora. På de öppna betesmarkerna står enstaka träd och buskar, framför allt ekar, rosor, hagtorn och vildapel.

Kulturmiljö

Vid Holstermöllan, strax söder om Hjularöds slott, finns en stenvalvsbro med inskriptionen 1759, vilket troligen gör den till Skånes äldsta daterade bro.

Rekreation och friluftsliv

En kort sträcka av Skåneleden går genom dalgången från Harlösa by till Holstermöllan och fortsätter mot Hjularöd.

Delar av landskapsobjektet ingår i länets kulturmiljöprogram.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S119	Bokskog väster om Hjularöds slott	3
S120	Bäckravin söder om Hjularöds slott	2
S121	Lövskog vid bäck öster om Harlösagården	3

S121 Lövskog vid bäck öster om Harlösagården.

S122 Borstbäckens dalgång.

19 Borstbäckens dalgång

Borstbäcken rinner upp i Hörby kommun och fortsätter sedan vidare ner i Sjöbo och Eslövs kommun för att mynna i Vombsjön. När den kommer in i Eslövs kommun är bäcken djupt nerskuren, omgiven av sumpskogar, i en dalgång med lerskifferberggrund. Dalgångens branta sluttningar är ädellövskogsbeklädda och har en artrik svampflora. Borstbäcken har höga limniska värden med en artrik bottenfauna och många rödlistade arter. Borstbäcken är naturreservat och Natura 2000-område.

Naturmiljö

Borstbäckens botten är stenig och grusig och i bäcken finns flera forsande partier men också lugnflytande. Runt bäcken, som med sitt skyddade läge i ravinens botten är omgiven av högväxta skogar, skapas ett fuktigt och gynnsamt klimat för bland annat vedlevande insekter, snäckor och mossor. I dalgångens botten breder fuktlövskogar med al och ask ut sig kring bäcken. Skogar som tidvis översvämmas. Fältskiktet är artrikt med arter som gullpudra, kirskål, ramslök, skogsstarr, svalört och skogslysing. Här förekommer också den sällsynta lundvivan som är ett naturminne.

Ädellövskogen i sluttningarna utgörs främst av bokskog med inslag av flera andra ädellövträd så som avenbok, ek, alm och ask. Skogen är högväxt och gallrad, vilket medför att den är ganska ljus och skapar förutsättningar för ett artrikt fältskikt. På våren blommar gulsippor, vitsippor, gulplister samt sloknunneört och på sommaren dominerar skogsbingel. Där markvatten sipprar fram i slänterna är fältskiktet än rikare med ramslök, ormrot, aklejruta, kal knipprot, hultbräken, desmeknopp och gullpudra. Där marken är torrare är fältskiktet i sluttningarna ganska sparsamt med arter som lundstjärnblomma, långsvingel, lundslok, skogssvingel och springkorn. Dalgången är en artrik svamplokal med ett stort antal rödlistade svamparter, bland annat silkesspindling, rävspindling, stenticka och blek fingersvamp. Här finns även flera häckande fågelarter så som forsärla, strömstare, gransångare, större hackspett, kattuggla och gröngöling.

Ovanför dalgången, i väster, finns en äldre betesmark som håller på att växa igen. Här finns fortfarande några gläntor med ett artrikt fältskikt. Marken är stenig och tuvig med växter som stagg, knägräs, ljung, jungfrulin, liten blåklocka och stenmåra. Marken hålls öppet genom bete av vilda djur. Bokpurror (hårt betade buskar av bok) tyder också på att området betas. På västra sidan av dalgången finns andra betesmarker och skog. Skogen utgörs av en pelarsal av högstammiga bokar. Betesmarkerna är dels steniga och tuviga, dels av marker som har varit åker men nu används för bete. Ute på den tuviga, steniga betesmarken är vegetationen artrik och här finns flera arter som tyder på att området brukats som betesmark under lång tid och inte gödslats. Exempel på arter som växer här är darrgräs och stagg, gråfibbla, teveronika, ängssyra, fyrkantig johannesört, röllika och mandelblom. Ute i betesmarken finns också solitära träd och täta buskage av framför allt slån. I kanterna av buskagen finns rariteter som S:t Pers nycklar och grönvit nattviol. På de före detta åkrarna är vegetationen påverkad av gödsling och domineras av bredbladiga gräs. I stengärdesgårdarna växer rikligt med buskar och träd. Flera av dem är mycket grova.

Kulturmiljö

En gammal banvall, linjen Eslöv–Bjärsjölagård som var i bruk i början av 1900-talet, skär genom dalgångens nedre del.

Rekreation och friluftsliv

En äldre banvall som används för promenader från och till Harlösa går genom området. I naturreservatet finns möjligheter till promenader på väg.

Landskapsobjektet ingår i riksintresse för naturvård. Delar av objektet ingår i riksintresse för kulturmiljövård och friluftsliv. Skogsstyrelsen har tecknat naturvårdsavtal med en markägare. Borstbäckens dalgång är ett naturreservat och ett Natura 2000-område. Lundvivan som är ett naturminne finns i området. Borstbäcken är ett nationellt värdefullt vattendrag utifrån naturvärde. I objektet finns tre nyckelbiotoper och två sumpskogar. Landskapsobjektet ingår i värdetrakt för ädellövskog.

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B81	Betesmark vid Hjälmaröd	1
B82	Betesmark vid Hjälmaröd söder	3
S122	Borstbäckens dalgång	1

B81 Betesmark vid Hjälmaröd.

B82 Betesmark vid Hjälmaröd söder.

S122 Borstbäcken.

S90 Lövdungar och alléer vid Viderup.

VÄRDEKÄRNOR UTANFÖR LANDSKAPSOBJEKT

Information om dessa värdekärnor finns på den digitala kartan på kommunens hemsida.

A3-kartan visar också var dessa värdekärnor ligger.

Ängs- och betesmarker

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
B13	Gräsmark vid N Hultseröd	3
B25	Betesmark väster om Värslätt	2
B26	Toarps Fälad	2
B48	Betesmark vid Rya	2
B49	Våtmark vid Selarp	3
B50	Västra Strö fälad	1
B51	Betesmark vid Ämnaröd	3
B52	Betesmarker vid Braån	3
B53	Östra Karaby backe	3
B68	Betesmark vid Bingstorp	3
B73	Gräsmarker vid Harlösa	3

B53 Östra Karaby backe.

Skog

Värdekärnor

Nummer	Namn	Klass
S23	Fångeröds mosse	3
S24	Bokskog kring bäck vid Aspakull	2
S25	Askskog vid Slätthult	3
S26	Bokskog på åsbildning vid Nya Värslätt	3
S27	Alsumpskog norr om Ströröd	2
S28	Mosse söder om Ströröd	3
S29	Diabaskullar vid Långaröd	3
S30	Alsumpskog väster om Hagalund	2
S31	Bokskog vid Lavröd	3
S72	Ekskog vid Kullagården	3
S73	Eslövs allmänning	3
S74	Bokskog vid Bäckagården	3
S89	Bokskog vid Västrabygård	3
S90	Lövdungar och alléer vid Viderup	2
S98	Alsumpskog i Flyinge	2
S99	Ädellövskog vid Kristinetorp	3
S108	Trädbärande hagmark vid Attarp	2
S109	Lövdunge sydöst om Attarp	3
S110	Askskog norr om Bokelund	3

S24 Bokskog kring bäck vid Aspakull.

B26 Toarps fålad.

S30 Alsumpskog väster om Hagalund.

KARTA MED LANDSKAPSOBJEKT OCH VÄRDEKÄRNOR

Kartan visar värdekärnor och landskapsobjekt som omfattas av Naturmiljöprogrammet. Värdekärnornas klassning från 1-3 framgår av kartan, medan bara värdekärnor utanför landskapsobjekten är numrerade. Landskapsobjekten är numrerade.

För att få detaljerad information om värdekärnorna hänvisas till den klickbara kartan på kommunens hemsida. www.eslov.se. Här finns också information om eventuella skydd, restriktioner samt underlagskartor.

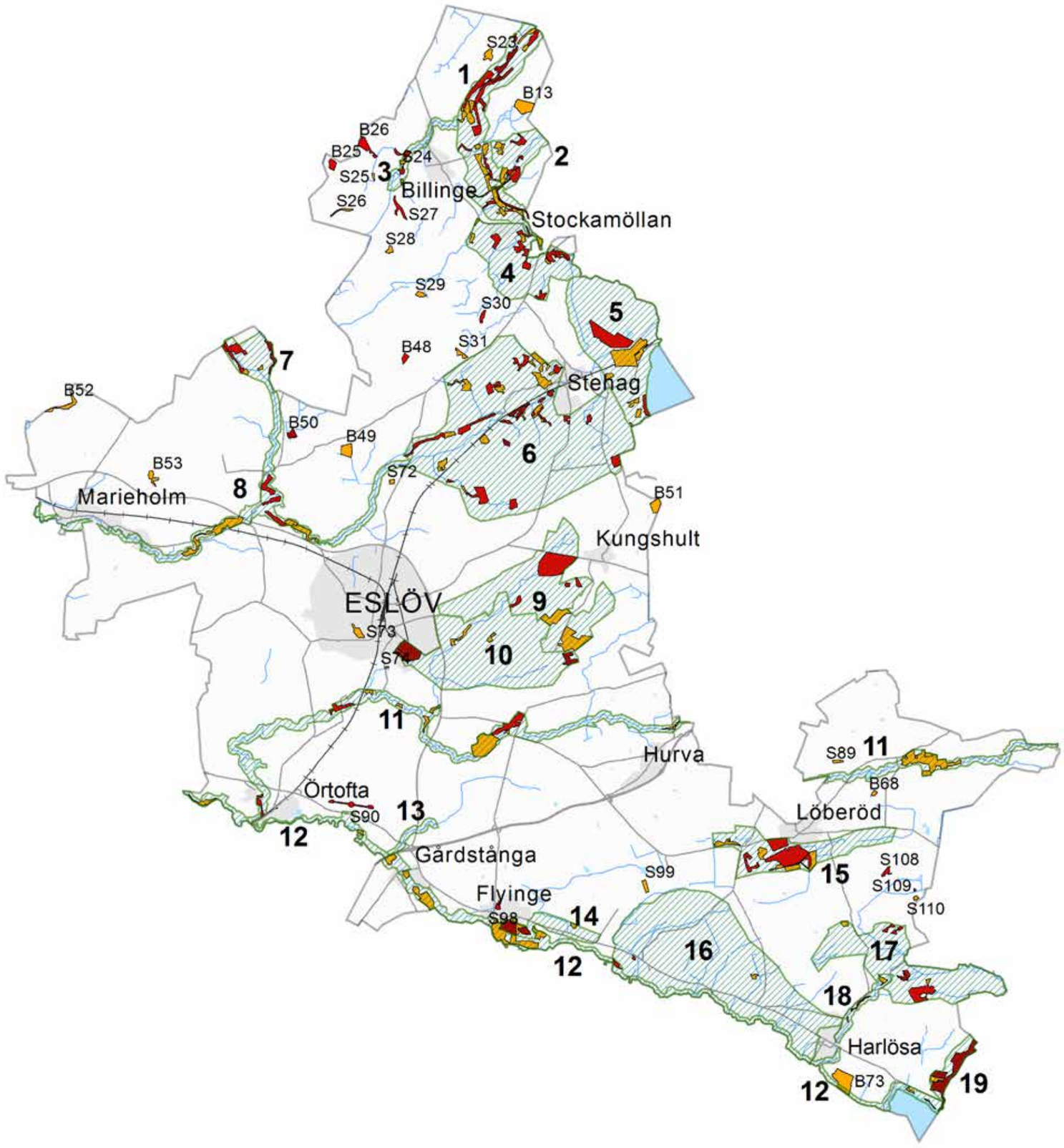

ESLÖVS KOMMUN

Eslövs kommun, 241 80 Eslöv | 0413-620 00
kommunen@eslov.se | eslov.se